

MUZEUM ZIEMI MIECHOWSKIEJ

BROSZURA INFORMACYJNA

O MUZEUM

Muzeum Ziemi Miechowskiej zostało utworzone w 2012 r. na mocy porozumienia pomiędzy Powiatem Miechowskim, Gminą i Miastem Miechów oraz Parafią Grobu Bożego w Miechowie. Kompleksowa renowacja zabudowań poklasztornych zakonu Kanoników Regularnych Stróżów Świętego Grobu Bożego pozwoliła na przeznaczenie barokowego budynku Domu Generała na siedzibę nowo powstałej instytucji. Remont budynku wydobył jego piękno i obecnie w amfiladowych przestrzeniach na piętrze można podziwiać barokowe intarsjowane skrzydła drzwiowe, niezwykle efektowny parkiet zachowany w dwóch salach oraz ciekawy barokowy (nieużywany już) kominek w Sali zwanej Gryfową.

Na muzealnej mapie Polski Miechów zaistniał jednak znacznie wcześniej, gdyż tradycje muzealnicze sięgają początków XX w. Grupa lokalnych społeczników założyła w 1908 r. oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Obok niego powstało wówczas Muzeum Regionalne, które pomimo okresowych trudności, przez dziesię-

ciolecia swojego funkcjonowania zgromadziło wiele cennych zabytków. Obecnie działające Muzeum przejęło te zbiory, które są dokumentacją dziejów i kultury materialnej regionu Ziemi Miechowskiej. Znajdują się wśród nich zabytki etnograficzne, archeologiczne, militarne, piśmiennicze oraz wiele interesujących fotografii.

WYSTAWA STAŁA

SZATY I NACZYNIA LITURGICZNE

Pierwsza stała wystawa „Piękno ukryte w jedwabnej materii. Tkaniny z kolekcji bożogrobców” otwarta została w 2014 r. Ekspozycja ta, mieszcząca się w trzech amfiladowo ułożonych salach, prezentuje część z kolekcji liczącej blisko 200 szat liturgicznych, będącej spuścizną po tym wpływowym zakonie, który był obecny w Miechowie przez ponad 650 lat. Unikato-

we tkaniny pochodzenia tureckiego, włoskiego, polskiego czy francuskiego są zdobione niezwykle bogatymi haftami,

wyszywane perłami i złotymi cekinami, dekorowane jedwabną złotą nicią. Najstarsze obiekty o proveniencji wschodniej datowane są na koniec XVI w. Dużą część ekspozycji stanowią ornaty, nie brak też mniejszych szat liturgicznych takich jak stuły, bursy, welony czy palki kielichowe.

Niemniej cenne są prezentowane naczynia liturgiczne, będące świadectwem kunsztu krakowskich i niemieckich zakładów złotniczych takie jak monstrancje, kielichy mszalne, ampułki, pierścień opacki. Warty szczególnej

uwagi jest zwłaszcza późnogotycki kielich mszalny oraz relikwiarz w kształcie Grobu Bożego, który do miechowskiego klasztoru trafił w 1584 r. Całości ekspozycji dopełniają portrety prepozytów, ciekawe zwłaszcza dlatego, iż przedstawiają bożogrobców ubranych w szaty z wyszytym charakterystycznym dla tego zakonu podwójnym krzyżem, które nie zachowały się do czasów współczesnych. Zwiedzający mogą również zapoznać się ze szcze-

gółowymi opisami zabytków sztuki sakralnej. Ciekawym elementem ekspozycji jest kartusz z przedstawieniem herbu Miechowa wiszący wcześniej w klasztorным refektarzu a przeniesiony do Domu Generała po renowacji budynku.

WYSTAWA STAŁA

POWSTANIE STYCZNIOWE

Ekspozycja „Przez krew idziem ku wolności. Bitwa miechowska 17 lutego 1863 r.” to kolejna stała wystawa udostępniana od 2018 r. Porusza ona tematykę powstania styczniowego i tragicznej w skutkach bitwy stoczonej na ulicach miasta. Wystawa podzielona jest na cztery przestrzenie, zatytułowane kolejno: „Nadzieja”, „Bitwa”, „Pamięć” oraz „Droga ku wolności”. W pierwszej z nich uwagę zwraca rekonstrukcja pokoju na plebanii, gdyż taką funkcję pełnił wówczas Dom Generała a jego mieszkańcy byli naocznymi świadkami rozgrywających

się wydarzeń. Wśród wyeksponowanej biżuterii patriotycznej prezentującej korale, kolczyki, czy brosze unikatowy jest damski pierścionek z koroną w formie trumny, w której umieszczono postać powstańca z karabinem na ramieniu. W sali „Bitwa” przedstawiono mundury powstańcze oraz makietę walk toczonych na ulicach miasta.

Uzupełnieniem tej przestrzeni jest seria obrazów pędzla miechowanina Marka Hołdy przedstawiających epizody

z tego tragicznego wydarzenia. Sala zatytułowana „Pamięć” opisuje losy weteranów powstania. Uwagę zwraca tu polna mogiła, będąca symbolem przegranego zrywu. Tu też zgromadzono fotografie powstańców walczących w Miechowie oraz broń, jaką się posługiwali. Sala kończąca ekspozycję nie bez powodu została nazwana „Drogą ku wolności”. Akcentuje ona fakt, iż powstanie styczniowe było niejakiim wstępem do działań z okresu I wojny światowej, stąd też wyeksponowano na niej pamiątki związane z tym okresem, jak np. szablę miechowskiego legionisty. Całości wystawy dopełniają interesujące opisy oraz fotografie z epoki.

WYSTAWA STAŁA

PORTRETY

„Portrety miechowskich proboszczów” to ostatnia z ekspozycji stałych udostępniona do zwiedzania na początku 2020 r. Prezentuje ona portrety oraz wizerunki wszystkich proboszczów, którzy kierowali parafią w Miechowie po likwidacji zakonu w 1819 r.

Pierwszy z proboszczów Tomasz Nowina-Nowiński był zarazem ostatnim prepozytem zakonu bożogrobców,

gdyż to właśnie po kasacie zgromadzenia kościół klasztorny stał się ośrodkiem duszpasterskim w ramach diecezjalnej organizacji parafialnej. Jego zasługi dla tego miejsca są szczególne – w czasach jego prepozytury ukończono odbudowę spalonego w 1745 r. kościoła miechowskiego, którego uroczysta konsekracja miała miejsce w dniu 15 lipca 1802 r. Również z jego inspiracji wykonano klasycystyczny pomnik fundatorowi klasztoru miechowskiego Jaksie. Funkcję proboszcza generalnego miechowskiego objął w 1789 r. i pełnił ją aż do swojej śmierci w 1830 r.

Spoczął w podziemiach miechowskiego kościoła, w krypcie pod ołtarzem głównym.

Na wyróżnienie zasługuje też postać ks. Jana Widłaka, który 9 lutego 1937 r. otrzymał nominację na proboszcza i dziekana miechowskiego. Pełnił tę funkcję przez 35 lat. Podczas niemieckiej okupacji włączył się w działalność konspiracyjną, mocno angażując się też w pomoc Żydom. W czasach stalinowskich, szanując dziedzictwo kulturalne i historyczne, podjął działania zmierzające do ocalenia zespołu budynków Zakonu Bożogrobców. Jego zasługą było wyremontowanie Domu Generała, z przeznaczeniem na mieszkania dla księży.

W 1994 r. na probostwo do Miechowa został mianowany ks. Jerzy Gredka, który posługę pełnił tu przez 19 lat. W tym czasie w 1996 r. podniesiono świątynię miechowską do godności bazyliki mniejszej. Dzięki jego staraniom na dwusetną rocznicę konsekracji kościoła (2002 r.) gruntownie odrestaurowano wnętrze świątyni oraz zabezpieczono pustki poklasztorne przed całkowitą degradacją, a w latach 2010-2011 przeprowadzona została rewitalizacja Zamku Generała, w której funkcjonuje Muzeum Ziemi Miechowskiej.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

W Muzeum Ziemi Miechowskiej oprócz wystaw stałych prezentowane są także cyklicznie zmieniające się wystawy czasowe. Ekspozycje te dotyczą historii miasta i regionu, poruszają bardzo różnorodną tematykę, od zagadnień społecznych poprzez gospodarcze i militarne. Wystawy czasowe muzeum tworzy we współpracy z miesz-

kańcami regionu, realizując tym jeden z celów swojego istnienia, jakim jest wzmacnianie poczucia tożsamości regionalnej społeczeństwa. Prezentowane na tych ekspozycjach zabytki pochodzą zarówno ze zbiorów instytucji, jak i z prywatnych zasobów darczyńców. Z dotychczas zrealizowanymi projektami można zapoznać się na stronie internetowej.

Muzeum angażuje się także w odkrywanie i promowanie lokalnego dziedzictwa historycznego. Jednym z efektów tych działań jest prowadzony i systematycznie uzupełniany o nowe informacje portal walczyli.miechow.pl, na którym przedstawione są sylwetki osób zaangażowanych w działalność narodowowyzwoleńczą i niepodległościową od czasów powstania listopadowego.

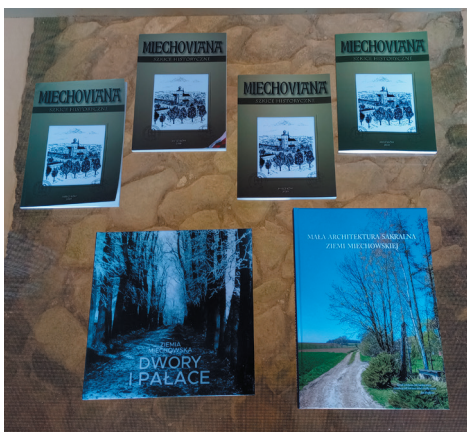

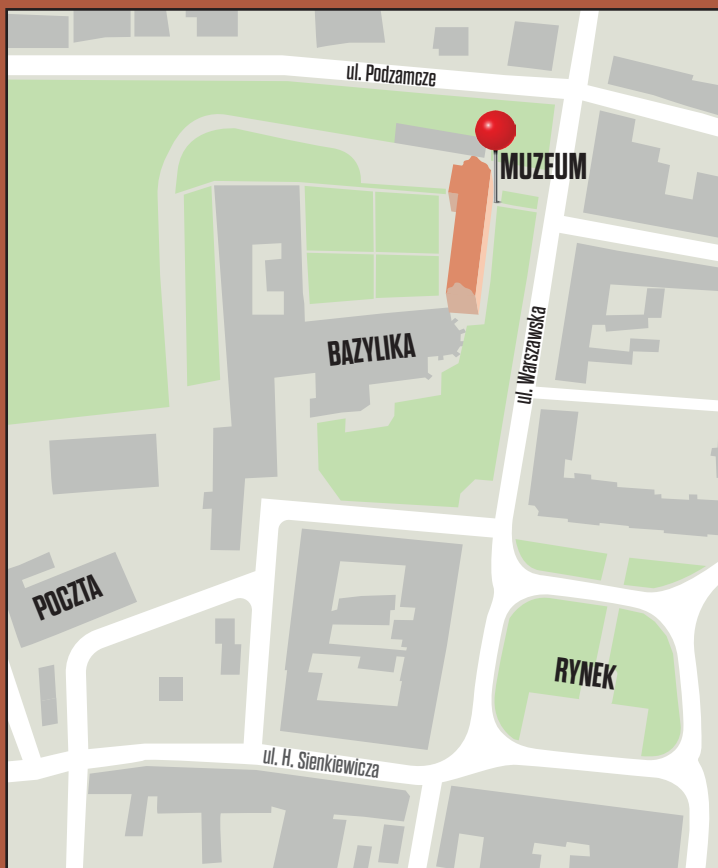

Innym rodzajem promowania lokalnej historii są wydawnictwa opracowane przez pracowników instytucji. Jedną ze stałych, autorskich pozycji jest systematycznie publikowany zeszyt „Miechoviana”, gdzie poruszane są różnorodne zagadnienia związane z Ziemią Miechowską. Wszystkie wydawnictwa nabyć można w siedzibie Muzeum.

Istnieje również możliwość zwiedzania z przewodnikiem wystaw stałych i czasowych a także Bazyliki Grobu Bożego. Unikalne w skali europejskiej sanktuarium z najstarszą kopią Grobu Chrystusa warto zwiedzać słuchając opowieści o życiu i działalności zakonu. Usługę przewodnicką należy zamawiać z wyprzedzeniem.

Ważną częścią działalności instytucji kultury jest edukacja regionalna, przybliżająca najmłodszym zagadnienia historii i tradycji ich Małej Ojczyzny. Muzeum oferuje zajęcia i warsztaty dostosowane poziomem i stopniem trudności do różnych grup wiekowych. Szeroka oferta zajęć edukacyjnych dostępna jest na stronie internetowej oraz w sekretariacie.

MUZEUM
ZIEMI
MIECHOWSKIEJ

ul. Warszawska 1, 32-200 Miechów

Telefon: 41 230 81 44

Tel. kom.: 530 766 522

email: biuro@muzeum.miechow.pl

www.muzeum.miechow.pl

 /MuzeumZiemiMiechowskiej